

(המשך מעמוד 9)

מופיעים לא פחות מהם. הברורה שבמי קצינהגיוס הדתיים מעוררת רחמים בעליביותה. הציבור בולו שמע בטלויזיה את דבריו של אורי זוהר, שגם ילד בכיתה ג' היה מתבייש ברמתם.

גם מבחינה זו, צילום זה מגלה את הכל. אברהם שפירא אינו גדול בתורה, ולא הוגהדעות, ולא נואם כובש, ולא ענק הרוח או המעש. הוא בסך הכל ילדטיפוחי של פינחס ספיר האתרי איסטי, שגידל אותו בחממה הכלכלית של מפא"י ופיטס אותו בכספיהמרינה. הוא מעורר חיוכים סלחניים, מפני שהוא כמעט דומה לקארקטורה. אם כן, איך הפך איש זה דווקא לבוס של המדינה?

יש לכך סיבה ששומה: הרוב החופשי, החילוני, הוא קארי-קטורה גדולה יותר.

רוב החילוני אינו רק אדיש ועצלן כמעט, אלא גם ברוח. אין הוא נכנע למיעוט הקנאי מפני שהמסר הדתי חזק ומשכנע, אלא מפני שאינו בוטח עוד בצידקת עצמו. במשך שני דורות טימסס הציבור הזה את עצמו במושגים כמו "סטאטוס קו", "הצורך בפשרה", "חיים ביחד". הוא שטף לעצמו את מוחו בסיסמות כמו "אני לא דתי, אבל אני מסורתי", "דרושים שורשים", "אני לא זקוק לזה, אבל הילדים..." ועוד דבריהבל פחדניים מסוג זה.

אין זו רק השתמטות מן המאבק עם הדתיים. אני חושש שזוהי תופעה עמוקה יותר: ההשתמטות מן המאבק בשיירי הדת, החבויים בתתי ההכרה של כל פרט — זיכורי נתימבית-אמא, ליליסדר מימי הילדות, סיסמות דתיות שרדו משטיפת-מוח נשכחת.

מי שאינו מוכן להתמודד עם הדת שבלבו ובמוחו, אינו מסוגל להילחם בחומייניסטים היהודיים המשתוללים בחוצותינו, באברהמי-שפירא שבמיסדרונות השילטון, בחוטפיהגויות של ראשון-לציון ובקלגסי-הקולנוע של פתח-תיקוה.

בהעדר מסר חילוני תקיף ותיקסני, בהעדר הביטחון ביצירת ההומאניזם הישראלי, בהעדר הנכונות למאבק רוחני חד ונוקב — אברהם שפירא ילך מחיל אל חיל.

לכן, התגובה על תמונה זו, הנכונה כליכר, המרגיזה כליכר, אינה התחפרות באיזה קו ארום של סטאטוס קו, ולא ההתבצרות בעמדות הגנה לאורך נהר דמיוני, אלא מיתקפה לאורך החזית כולה. זהו הערך הסימלי של הקרב על פתח-תיקוה: לא עוד הגנה סטאטית, אלא התקפת-הגנה.

מול פני ההסתערות הבלתי-פוסקת של המיעוט הקנאי על כל עמדות הציבור החילוני — צריכה לבוא הסתערות על השמח שכבר נכבש על-ידי הדתיים, וגילגול החזית אחורה.

לצורך זה ררושים לא רק כוחות חדשים, מאורגנים ונכונים-לקרב, מחוץ לתחום-ההשפעה של המפלגות הרקובות. דרוש גם גיבוש חדש ורענן של המסר החילוני, ההומאניסטי, הישראלי.

אברהם שפירא, הנראה כאן בפווה של מנצה, אינו מייצג כוח שלא ניתן לנצחו. אפשר למגר אותו — אם מעצבים את הכוחות ומשיבים מלחמה שורה.

האלטרנטיבה היא מדינה שתלך מדחי אל דחי, מבכי אל בבי, מהרצל עד שפירא. ומי שפירא עד...

בגלל הידידה — אומר ברוזה בגלל הפירסומה אומר הרדיו

היו בחברת סיבי-אס המפיקה את התקליט, שסברו כי לביארי לא הבין את השיר של ברוזה, המדבר בהרבה כאב על אותו אח החור לקליפורניה, שאליה ירד מהארץ. היו שסברו כי השיר נפסל לשירור, מפני שמישהו הבין בטעות, כאילו השיר מעורר ירידה.

ברוזה עצמו סבר כי מנכ"ל רשות השירור, יוסף לפיד, הוא שפסל את השיר לשירור. שיחת-טלפון אחת עם לפיד הבהירה, כי האיש אינו יודע כלל

מנהל לביארי
לא לשירור

השיר שלא ישודר?

במה דברים אמורים. הוא הציע לפנות אל מנהל הרדיו, גרעון לביארי. לביארי הסביר כי פסל את השיר לשירור בגלל הפירסומה שיש בו לאל על. "שירותי פירסומה בשירור עולים הון עתק ואין כל סיבה שמישהו יכניס פירסומה דרך הדלת האחורית ואנחנו נגרע את הענף שעליו אנו יושבים", הסביר לביארי ומיהר להדגיש כי כלל לא ידע כי השיר מדבר על ירידה. "חבדה שמחליטה לפרסם את עצמה, למה לה לשלם הרבה כסף לשירותי פירסומה בשירור, הרבה יותר זול להפיק תקליט ואז ישדרו את השיר ברדיו ללא הרף והחברה תחסוך כסף רב. זה לא יתכן! אנחנו פוסלים לשירור כל שיר שיש בו פירסום". הרגיש לביארי והבטיח, כי "אם המישפט 767 של אל על יוצא מהשיר, הוא ישודר". בביארי הטיל על איש הרדיו, גלעד בן-שך, לנהל משאומתן בנושא זה עם חברת סיבי-אס. שאימה בפניה לבג"ץ.

אחי כשאתה טס לקליפורניה 767 של אל-על תזכור למסור לה בושם של פרדס פורח אבטיח, מלח זם, חול חמסין וצל של דקל המית חליל, מיתר של נבל לילה בכנרת וחיללים בדרך סוף של מלחמה.

אתה גבוה כל-כך גבוה מעל מרבד של עננים חושב רק עליה מתגעגע אתה בורח

אחי כשאתה טס לקליפורניה 767 של אל-על ספר לה מה נשמע בבית ענפים של זית אקליפטוס, חאנה, חורשת ברושים, שמיים תכלת ממטרה וצחוק של ילד קח לה למזכרת חיללים בדרך סוף של מלחמה

השיר הגנוז

...שמישהו יכניס פירסומה —

אחי, כשאתה טס לקליפורניה, 767 של אל על. כך מתחיל שירם היפהפה של דייוויד ברוזה ויונתן גפן מעל מידבר של עננים. השיר המתורגם מספרדית נכתב על-ידי ואן מנואל סראט, והוא אחד משרשרת השירים בתקליטו החדש של ברוזה העומד לצאת בימים אלו לאור.

מתוך מכלול השירים החליטו דייוויד ואשתו רותי, שהיא גם מפיקת התקליט, לשחרר לשירור דווקא את השיר הזה, משום שאהבו אותו במיוחד. ואכן, השיר שהוא כולו שיר אהבה לארץ, שודר במשך שלושה ימים פעמים אין ספור בכל רשתות השירור. עד שלפתע נדם קולו. הסתבר כי מנהל הרדיו, גרעון לביארי, פסל את השיר לשירור.

ברוזה ואשתו רותי
— דרך הדלת האחורית

זמר ברוזה
טס לקליפורניה

שירם של ברוזה וגפן אינו השיר היחיד שבמילותיו נכללים שמות של פירמות מיסחריות. באחד מלהיטיו הגדולים של אריאל זילבר רוצה להיות חבר של קבע בחברה להגנת הטבע. יש מישפט האומר: "ישוב על הספסל ליד הסופרסל". בשיר של אריק רוזיך, המושמע לעיתים מזומנות ברדיו, נאמר "ישבתי על הפנדה". פנדה הוא שמה של חברה המייצרת פסנתרים חשמליים. שירה של להקת תיסלם "חצבים פורחים" יכול להתפרש כפירסומה מובהקת לחצב תוכנית חיסכון לצעירים של בנק גדול, שהתיסלמים ערכו לו מסע פירסומה. דייוויד ברוזה עצמו אומר, כי הכוונה בשיר מעל מרבד של עננים לא היתה בשום פנים ואופן לעשות פירסומה חינם לאל על. "בשיר המקורי כותב ואן מנואל סראט: "אחי, כשאתה טס לקליפורניה בטיסה של פאן-אם, שזו חברה אמריקאית. לנו נראה הרבה יותר נכון שכאשר מתרגמים את השיר לעברית ורושים אותו בישראל ועל ישראל, רק טבעי שנשיר, אחי כשאתה טס לקליפורניה, 767 של אל על". הרי לא מדובר פה בחברה פרטית, מדובר במוביל הלאומי. שרית ישי ■